

Nad Ośława

BIULETYN SAMORZĄDOWY

NR 7 (7)

ISSN 2299-4866

Grudzień 2013

SZWAJCARSCY PARTNERZY ODWIEDZILI
GMINĘ ZAGÓRZ

STR. 2

KRANÓWKA TRYSNĘŁA
W GÓRĘ!

STR. 8

PRZEŻYLI Z SOBĄ TYLE LAT!

STR. 3

ZDROWYCH I WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO
2014 ROKU
ŻYCZĄ:

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Zagórz
JAN RÓŻYCKI

Burmistrz
Miasta i Gminy Zagórz
ERNEST NOWAK

Fot. Marek Kusiak

Szanowni Czytelnicy!

Oddajemy w Wasze ręce siódmy numer Biuletynu Samorządowego Gminy Zagórz „Nad Osławą”. To ostatnie wydanie naszego kwartalnika, które finansowane jest w ramach trwającego do końca 2013 roku projektu „AKADEMIA DEMOKRACJI i ROZWOJU”. Finalizacja działań projektowych bynajmniej nie oznacza zaprzestania kontynuacji współpracy partnerskiej z samorządem Villars-sur-Glâne, jak również ukazywania się naszego biuletynu.

Niniejsze wydanie przypada na okres świąteczno - noworoczny. Ten wyjątkowy czas w naturalny sposób inspirował do czynienia bilansów i podsumowań. Z uwagi na samorządowy profil gazety, do oceny mijającego roku zaprosiliśmy na łamy „Nad Osławą” osoby, które uzyskały od mieszkańców Gminy Zagórz demokratyczne mandaty do reprezentowania naszej społeczności w wymiarze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym.

W wypowiedziach naszych gości pojawiły się m.in. życzenia świąteczne i noworoczne, do których oczywiście się dołączamy. Szanowni Państwo! Wesółych Świąt i Do Siego Roku!

W imieniu Zespołu Redakcyjnego
Jerzy Zuba - redaktor naczelny

Nad Osławą
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy Zagórz
Redakcja: Jerzy Zuba (redaktor naczelny) i współpracownicy
Adres Redakcji:
38-540 Zagórz, ul. 3 Maja 2
Kontakt: 13 46 220 62
www.akademiademokracji.pl

Czasopismo bezpłatne, finansowane w ramach projektu „Akademia Demokracji i Rozwoju”

SWISS
CONTRIBUTION

Projekt realizowany przy wsparciu Szwajcarii w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Szwajcarscy partnerzy odwiedzili Gminę Zagórz

W dniach 29 września – 3 października br. samorządowcy i młodzież z Villars-sur-Glâne odbyli wizytę studyjną w Gminie Zagórz będącą finałowym akcentem projektu pn. „AKADEMIA DEMOKRACJI ROZWOJU”, który uzyskał ponad 320 000 zł dofinansowania Funduszu Partnerskiego Szwajcarskiego Grantu Blokowego.

Pamiątkowe zdjęcie na zakończenie wizyty w Placówce Straży Granicznej w Sanoku.

W składzie 16 – osobowej delegacji oprócz burmistrz **Eriki Schnyder**, sekretarza gminy **Emmanuela Roulin**, przewodniczącej Rady Generalnej Villars-sur-Glâne **Francine Defferrard**, pięcioosobowej grupy młodzieży znaleźli się urzędnicy i funkcjonariusze odpowiedzialni za: oświatę, gospodarkę komunalną, służbę zdrowia, sport i kulturę oraz ochronę przeciwpożarową.

Oficjalne powitanie delegacji szwajcarskiej odbyło się rankiem 30 września w Sali Narad Urzędu Miasta i Gminy w Zagórz. Następnie burmistrz Zagórz **Ernest Nowak** zainaugurował panelową konferencję z udziałem samorządowców szczebla gminnego, powiatowego oraz liderów lokalnych Gminy Zagórz dotyczącą rozwiązywania problemów komunalnych, tworzenia budżetu gminy, gospodarki odpadami oraz zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Zwieńczeniem konferencji wypełnionej niezwykle interesującymi prezentacjami była sesja Rady Miejskiej w Zagórz z udziałem:

ministra **Martina Michelata** – zastępcy Ambasadora Szwajcarii w Polsce, **Alicji Wosik** – wicewojewody podkarpackiego, **Sebastiana Niżnika** – starosty sanockiego. Obrady zgodnie z pierwotnymi zamierzeniami okazały się praktycznym rozwinięciem zagadnień omawianych podczas konferencji panelowej w odniesieniu do realiów funkcjonowania samorządów

Gminy Zagórz i Villars-sur-Glâne. W programie wizyty nie mogło zabraknąć czasu na zwiedzanie najcenniejszych zabytków Gminy Zagórz. Szwajcarscy goście odwiedzili ruiny Klasztoru Karmelitów Bosych, Sanktuarium Matki Bożej Nowego Życia, zespół skoczni narciarskich „Zakucie” oraz cerkiew pw. Spokonia Pańskiego w Morochowie. Wizytacje wymienionych obiektów stały się okazją do wymiany polskich i szwajcarskich doświadczeń w zakresie zarządzania kulturą i sportem oraz ochrony dziedzictwa kulturowego.

Niezwykle interesujący przebieg miała wizyta szwajcarskiej młodzieży w zagórzskim Gimnazjum. Młodzi Szwajcarzy pod opieką nauczycieli **Ewy Bryły – Czech** i **Jerzego Hryszko** zwiedzili szkołę, poznali strukturę szkolnictwa w Polsce, a także uczestniczyli w lekcjach otwartych prowadzonych przez nauczycieli języków obcych **Andrzeja Chrobaka** i **Grzegorza Dorosza**. Podczas szkolnego apelu licznie zgromadzeni gimnazjaliści obejrzeli prezentację na temat Szwajcarii. Ponadto rozstrzygnięto dwa konkursy. Pierwszy na temat wiedzy o Szwajcarii. Drugi na logo lub symbol budzący najtrafniejsze skojarzenia z tym krajem. Część rozrywkową apelu wypełniły popisy gimnastyków klubu Spartanie z Zahutynia pod wodzą trenera **Miroslawa Kaźmierczaka**. Muzyczną oprawę uroczystości zapewniła **Kludia Solon** (śpiew) oraz **Anna Paryżak** (flet). Kończącym akcentem polsko – szwajcarskiego spotkania młodzieży był występ szkolnego zespołu tanecznego. Obfitujący w liczne wrażenia dzień zakończyło spotkanie szwajcarskiej delegacji ze strażakami ochotnikami z terenu Gminy Zagórz, które zorganizowano w paraskim Domu Strażaka. Ukoronowaniem

wizytacji jednostki OSP Poraż stała się biesiada regionalna, przygotowana przez tamtejsze Koło Gospodyń Wiejskich. Opisywane tu działania oprócz promocji regionalnej kuchni i kultury były przyczynkiem do wymiany polskich i szwajcarskich doświadczeń w zakresie współpracy samorządów lokalnych z tzw. trzecim sektorem w wypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

Problematyka tworzenia i zarządzania systemami ochrony ludności była motywu przewodnim wizyt, które w drugim dniu swojego pobytu w Polsce Szwajcarzy złożyli w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej (KPPSP) oraz Placówce Straży Granicznej (PSG) w Sanoku. Dzięki gościnności i otwartości ppłk **Andrzeja Siwca** – komendanta PSG w Sanoku oraz bryg. **Krzysztofa Dżugana** – komendanta powiatowego PSP w Sanoku szwajcarscy goście mogli zaznajomić się z realiami funkcjonowania służb, które na co dzień intensywnie współpracują z zagórkim samorządem na polu bezpieczeństwa i ochrony ludności. Pobyt w Sanoku oczywiście nie mógł się obyć bez zwiedzenia takich, sztandarowych, sanockich atrakcji turystycznych jak: Muzeum Historyczne z galerią prac Zdzisława Beksińskiego i wystawą ikon oraz Muzeum Budownictwa Ludowego. Wizyty w obu placówkach muzealnych zaplanowano nieprzypadkowo jako pretekst do wymiany polskich i szwajcarskich doświadczeń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego oraz funkcjonowania i poszanowania praw mniejszości narodowych. Po doznaniach artystycznych i duchowych uczestnicy sanockiego dnia wizyty studyjnej znów powrócili do problematyki bezpieczeństwa ludności. Dzięki zaangażowaniu prezesa Bieszczadzkiej Grupy GOPR **Andrzeja Czecha** przedstawiciele społeczności Villars-sur-Glâne w godzinach popołudniowych 1 października odwiedzili bazę Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w Sanoku oraz sanocką siedzibę GOPR. Na koniec, kolejnego

Szwajcarscy goście byli pod dużym wrażeniem sprzętu pożarniczego, będącego na wyposażeniu Komendy Powiatowej PSP w Sanoku.

Po powitaniu delegacji szwajcarskiej burmistrz Zagórz Ernest Nowak zainaugurował panelową konferencję poświęconą problematyce samorządowej.

pracowitego dnia, z realiami funkcjonowania Szpitala Specjalistycznego w Sanoku szwajcarskich gości zaznajamiał dyrektor tej placówki **Adam Siembab**.

Trzeci – ostatni dzień wizyty studyjnej szwajcarskich partnerów w Gminie Zagórz poświęcono problematyce rozwoju turystyki oraz promocji produktu lokalnego z wykorzystaniem potencjału rękodzielników i producentów ekologicznej żywności. Asumpt do wymiany doświadczeń na tym polu tematycznym dał rekonesans głównych turystycznych atrakcji regionu Bieszczadów. Przedstawiciele społeczności Villars-sur-Glâne byli pod dużym wrażeniem spaceru po wnętrzach solińskiej zapory. Z dużym zainteresowaniem zwiedzali leski kirkut i synagogę. W baśniowy świat swojej inspirowanej etosem Bieszczadów twórczości porwał Szwajcarów w swojej hoczewskiej galerii znany nie tylko na Podkarpaciu artysta rzeźbiarz – **Zdzisław Pękalski**.

Podsumowanie wątku turystyczno-regionalnego, jak również przebiegu całej wizyty studyjnej nastąpiło u **Grzegorza Sowy**, który będąc sołtysem wsi Kalnica od wielu lat prowadzi rodzinne gospodarstwo rolne spe-

cializujące się w hodowli owiec. W trakcie pożegnalnej kolacji liderzy samorządów uczestniczących w projekcie dokonali podsumowania kilkunastomiesięcznego okresu współpracy. – *Rozpoczynając projekt z Gminą Zagórz mieliśmy wiele obaw, traktując go jako formalność. W miarę wzajemnego poznawania się zaczęliśmy dostrzegać wasz duży potencjał, kwalifikacje, otwartość i nastawienie na dynamiczny rozwój. Dziękując wam za wspaniałe przyjęcie naszej delegacji chcę zadeklarować wolę dalszej współpracy. Zyskałiśmy w was solidnych partnerów i przyjaciół* – podkreślała burmistrz Villars-sur-Glâne Erika Schnyder. Co ciekawe w podobnym duchu na zakończenie pierwszego dnia wizyty studyjnej wypowiedział się przedstawiciel szwajcarskiej ambasady Martin Michelet określając opisywany tu polsko-szwajcarski projekt mianem wzorcowego. – *Dzięki współpracy ze Szwajcarami zebraliśmy niezwykle cenne doświadczenia skutecznie promując przy tym Gminę Zagórz i Ziemię Sanocką. Po rozmowach z Panią burmistrzem i Panem ambasadorem mam przekonanie, a w zasadzie pewność, iż nasza współpraca będzie kontynuowana* – podsumowuje burmistrz Zagórz Ernest Nowak.

Przeżyli z sobą tyle lat!

W dniu 24 października br. 23 pary obchodzące jubileusze: 50 i 60-lecia pożycia małżeńskiego odebrały z rąk przedstawicieli władz samorządowych Gminy Zagórz okolicznościowe medale Prezydenta RP

Wzruszająca i podniosła gala odbyła się w zagórkim Hotelu „Nad Oslawą”. Gospodarze zorganizowanego przez USC w Zagórz spotkania tj.: burmistrz Zagórz **Ernest Nowak** i przewodniczący Rady Miejskiej w Zagórz **Jan Różycki**, witając wszystkich zebranych wyrazili wdzięczność za wkład jaki dostojni Jubilanci wnieśli w rozwój Miasta i Gminy Zagórz. Przy tak szczególnej okazji nie mogło zabraknąć życzeń kolejnych lat małżeńskiego pożycia w szczęściu i dobrym

Szacowni jubilanci.

Różę i prezydencki medal z rąk Ernesta Nowaka i Jana Rózyckiego odbierają Regina i Jerzy Gołkowsy

zdrowiu. Po przemówieniach przedstawiciele zagórskiego samorządu przyszedł czas na ceremonię wręczenia okolicznościowych medali nadanych przez Prezydenta RP.

Wzorem ubiegłych lat wśród laureatów prezydenckich medali większość par świętowa-

ła złote gody czyli jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego. W tym szacownym gronie znaleźli się Państwo: **Józefa i Zdzisław Czaban, Zofia i Kazimierz Gocek, Regina i Jerzy Gołkowsy, Halina i Władysław Jaworscy, Katarzyna i Kazimierz Kapalscy, Regina i Stanisław Kostrzewscy, Ewa i Tomasz**

Kusiak, Janina i Kazimierz Kuzio, Stefania i Daniel Perkołup, Kazimiera i Kazimierz Rajchel, Maria i Edward Szerszeń, Janina i Adam Mołczan, Józefa i Adam Niemczyk, Władysława i Kazimierz Błaż oraz Maria i Jarosław Brańczko.

Szczególnie wzruszająca część opisywanej tu gali nastąpiła wówczas, gdy medale od Prezydenta RP zaczęły odbierać „diamentowe pary”, czyli małżeństwa legitymujące się 60-letnim stażem małżeńskim. W tym dostojnym towarzystwie znaleźli się Państwo: **Zofia i Tadeusz Ciepela, Genowefa i Tadeusz Dufrał, Józefa i Julian Kruczek, Janina i Zbigniew Piotrowscy, Krystyna i Zdzisław Szczepanik, Helena i Tadeusz Szczudlik, Kazimiera i Edward Nowak, Kazimiera i Eugeniusz Maciejowsy.**

Za gratulacje i serdeczności skierowane pod adresem wszystkich jubilatów podziękowała Kazimiera Rajchel. Miłym dopełnieniem uroczystości stały się występy artystyczne młodzieży przygotowane pod kierunkiem **Joanny Pisuli**. Po oficjalnej części uroczystości wszyscy zostali zaproszeni na poczęstunek.

Kanalizacja w Tarnawie Górnej gotowa do użytku!

W czwartek 17 października br. w Tarnawie Górnej odbyło się uroczyste oddanie do użytku, kolejnego, około 10-kilometrowego odcinka gminnej sieci kanalizacyjnej. Tym samym jej łączna długość wzrosła do 90 kilometrów obejmując swym zasięgiem 55% mieszkańców zagórskiej gminy.

Kiedy w grudniu 2010 **Ernest Nowak** obejmował urząd burmistrza Zagórza stopień skanalizowania Gminy Zagórz wynosił niespełna 36%. Dzięki podniesieniu skuteczności w pozyskiwaniu środków pozabudżetowych oraz dobrej współpracy z Radą Miejską nastąpiło gwałtowne przyspieszenie w tym, jakże ważnym dla środowiska naturalnego sektorze inwestycyjnym. Fakt ten zgodnie podkreślali wszyscy uczestnicy opisywanej tu uroczystości, wśród których znaleźli się m.in.: poseł na Sejm RP **Bogdan Rzońca**, wicestarosta sanocki **Wacław Krawczyk**, przewodniczący Rady Miejskiej w Zagórzu **Jan Różycki** oraz **Łukasz Kwolek** – przedstawiciel posła do Parlamentu Europejskiego **Tomasza Poręby**. Wiele pochlebnych opinii pod adresem zagórskich samorządowców znalazło się w listach gratulacyjnych, które na okoliczność finalizacji budowy sieci kanalizacyjnej w Tarnawie Górnej wystosowali: europoseł **Elżbieta Łukacijewska**, wojewoda podkarpacki **Małgorzata Chomycz-Śmigłowska**, poseł na Sejm RP **Piotr Tomański**, poseł na Sejm RP **Marek Rząsa** oraz członek Zarządu Województwa Podkarpackiego **Tadeusz Pióro**.

Całkowita wartość inwestycji zrealizowanej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 zamknęła się kwotą 2,3 mln zł, z czego wkład własny Gminy Zagórz stanowił 0,8 mln zł. Skanalizowanie Tarnawy Górnej jest kolejnym etapem rozbudowy gminnej sieci kanali-

zacyjnej. W tym temacie zagórscy samorządowcy bynajmniej nie chcą osiadać na przysłowiowych laurach planując kolejne inwestycje. – *Obecnie przystępujemy do budowy kanalizacji w Porażu i likwidacji białych plam w tym względzie w obrębie ul. Gubrynowicza w Zagórzu oraz osiedli: Leska Góra, Pod Klasztorem, Wielopole. Na realizację tego zadania pozyskaliśmy 12 mln zł w ramach Programu Współpracy Transgranicznej 2007 – 2013 Polska-Białoruś-Ukraina. Kiedy zakończymy to przedsięwzięcie dostęp do sieci kanalizacyjnej będzie miało 72% mieszkańców naszej gminy* – podkreśla burmistrz Zagórza Ernest Nowak.

Symboliczną wstęgę rozpiętą u wejścia do jednej z kanalizacyjnych przepompowni przecięli: przewodniczący Rady Miejskiej w Zagórzu **Jan Różycki**, wicestarosta sanocki **Wacław Krawczyk**, poseł na Sejm RP **Bogdan Rzońca**, burmistrz Zagórza Ernest Nowak oraz **Marek Marcinik** – radny Gminy Zagórz oraz sołtys Tarnawy Górnej. Po poświęceniu nowo powstałej infrastruktury, którego dokonał ks. prał. **Jan Krupiński** uczestnicy uroczystości udali się do miejscowej świetlicy wiejskiej na poczęstunek przygotowany przez członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Tarnawie Górnej.

Symboliczne przecięcie wstęgi.

Ulotki i odblaski na finał Akademii

W piątek 23 sierpnia br. w zagórskim hotelu „Nad Osławą” odbyła się konferencja podsumowująca projekt pn. Obywatelska Międzynarodowa Akademia Bezpieczeństwa Publicznego (OMABP) „Zielone Bieszczady 2013” realizowanego w ramach rządowego programu ograniczenia przestępczości i społecznych zachowań „Razem bezpieczniej”.

Projekt realizowany od maja do września br. obfitował w wiele działań, których wspólnym mianownikiem było zachęcenie obywateli do nawiązania trwałego, stałego, naturalnego partnerstwa z Policją oraz innymi instytucjami ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego. Działalność OMABP inaugurowało badanie ankietowe pod kątem występowania zjawisk patologicznych takich jak: przemoc rówieśnicza, alkoholizm i narkomania, przeprowadzone wśród uczniów i nauczycieli Gimnazjum Nr 2 w Zagórz oraz Gimnazjum w Tarnawie Dolnej. Przywołana tu diagnoza zaowocowała szeregiem niepokojących danych. Tak oto bowiem okazało się, iż 39% ankietowanych gimnazjalistów zadeklarowało, iż ma już za sobą inicjację alkoholową a kolejne 7% respondentów przyznało się do kontaktów z miękkimi narkotykami. Ankieta ujawniła również pozytywne trendy. Do takowych należy zaliczyć bardzo wyraźne społeczne zapotrzebowanie na podnoszenie kwalifikacji w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Prawdziwy głód wiedzy w tym zakresie został zaspokojony poprzez organizację kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy, który odbył się na przełomie maja i czerwca 2013 r. Wzięła w nim udział 15-osobowa grupa beneficjentów, w której znaleźli się m.in.: funkcjonariusze Policji i Straży Granicznej, członkowie OSP oraz nauczyciele.

Okazją do praktycznej weryfikacji wiedzy nabytej przez świeżo upieczonych ratowników stały się międzynarodowe ćwiczenia ratownicze, które w piątek 21 czerwca 2013 roku odbyły się na terenie Gimnazjum Nr 2. W ich trakcie współdziałanie służb w ćwiczebnej sytuacji kryzysowej doskonalili funkcjonariusze: Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, wszystkich dziewięciu jednostek OSP z terenu Gminy Zagórz, Pogotowia Ratunkowego, Służby Więziennej, GOPR-u oraz Służby Ochrony Kolei. Analogicznie, jak miało to miejsce w przypadku ubiegłorocznych, międzynarodowych ćwiczeń ratowniczych w Kalnicy polskich funkcjonariuszy i ratowników skutecznie wspierali studenci Lwowskiego Państwowego Uniwersytetu Bezpieczeństwa Życia.

Finałowym akordem wieńczącym działalność OMABP była konferencja w formie warsztatów szkoleniowych adresowanych do nauczycieli, samorządowców oraz przedstawicieli służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne. Na zaproszenie organizatorów odpowiedziały wszystkie placówki oświatowe z terenu Gminy Zagórz. Ich przedstawiciele obecni na spotkaniu mieli możliwość wysłuchania niezwykle interesujących wykładów poświęconych prawnym i praktycznym aspektom zapobiegania i zwalczania zjawisk patologicz-

nych takich jak: narkomania, alkoholizm i przemoc rówieśnicza. W roli prelegentów wystąpili funkcjonariusze: Komendy Powiatowej Policji w Sanoku, Placówki Straży Granicznej w Sanoku oraz Aresztu Śledczego w Sanoku.

- *Sanoccy policjanci bardzo chętnie włączają się w tego rodzaju inicjatywy. Organizujemy spotkania z nauczycielami i pedagogami szkolnymi. Uczestniczymy w zebraniach z rodzicami. W ich trakcie tak, jak ma to miejsce podczas dzisiejszych warsztatów w Zagórz przedstawiamy prezentacje multimedialne obrazujące zarówno wygląd substancji odurzających, jak również ich oddziaływanie na organizm ludzki. Uczymy jak rozpoznać, czy uczeń danej placówki jest pod wpływem środków odurzających i w jaki sposób należy reagować w takiej sytuacji* – podkreślała asp. **Anna Oleniacz** – oficer prasowy KPP w Sanoku. – *Tylko w minionym półroczu przeprowadziłem pięć podobnych szkoleń na terenie placówek oświatowych z terenu powiatu sanockiego i krośnieńskiego* – tak na pytanie o aktywność sanockich pograniczników na polu działalności prewencyjnej adresowanej do dzieci i młodzieży odpowiedział st. chor. **Witold Rajchel** – funkcjonariusz PSG w Sanoku.

- *Prawie 1800 uczniów ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych działających na terenie powiatu sanockiego wzięło udział w zajęciach organizowanych w naszej placówce. W ich trakcie uświadamiamy młodych ludzi jakie sankcje prawne mogą ich spotkać, jeżeli będą zachowywać się nierozsądnie w życiu. Nie jest naszym celem straszenie kogokolwiek więzieniem. Lekcje za więziennym murem mają podnieść edukacyjny efekt procesu pod-*

noszenia świadomości prawnej wśród naszej młodzieży – tak o zaletach lekcji wychowawczych organizowanych na terenie swojej placówki mówił kpt. **Janusz Wańcowiat** – rzecznik prasowy Aresztu Śledczego w Sanoku.

Bezpośrednio po przywołanych tu prezentacjach burmistrz Zagórz dziękował prelegentom i uczestnikom warsztatów. – *Dzięki realizacji tego projektu otrzymaliśmy sygnały ostrzegawcze dotyczące bezpieczeństwa w naszych gimnazjach, których nie można bagatelizować. Zebrane dane i doświadczenia będą teraz przedmiotem analizy wszystkich instytucji i służb, które na lokalnym poziomie uczestniczą w procesie edukacji i wychowania młodego pokolenia. Działając w myśl głównej idei programu „Razem bezpieczniej” chcemy budować szeroką koalicję społeczną przeciw alkoholizmowi, narkomanii i różnym formom przemocy w naszej przestrzeni publicznej a zwłaszcza w szkołach* – akcentował zagórski burmistrz **Ernest Nowak**.

Ostatnią odsłoną OMABP było rozdyskrebowanie wśród nauczycieli wszystkich szkół z terenu Gminy Zagórz 1500 kompletów odblaskowych oraz 2500 egzemplarzy broszury informacyjnej stanowiącej pokłosie całego projektu.

- *Nasza Akademia nie zafunkcjonowałaby bez wsparcia finansowego ze strony Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które przyznało nam dotację w kwocie 33 770,00 zł. Na zbliżoną kwotę należy szacować wkład sprzętowy i osobowy wniesiony przez naszych partnerów, którym raz jeszcze serdecznie dziękujemy za wszelką pomoc* – podkreślił na zakończenie warsztatów **Jerzy Zuba** – autor i koordynator OMABP „Zielone Bieszczady 2013”.

Uczestnicy warsztatów.

Bieszczady nie mogą być Polską „B”!

Z Bogdanem Rzońcą – posłem na Sejm RP rozmawia Jerzy Zuba

Obecnie w naszym regionie na finiszu jest wiele inwestycji realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Proszę powiedzieć, które z tych zadań już ma lub będzie mieć największe znaczenie dla rozwoju Bieszczadów?

Na pewno trwałym śladem inwestycyjnym sfinansowanym przy pomocy środków z Unii Europejskiej są: droga Kuźmina-Krościenko, częściowa modernizacja linii kolejowej Jasło-Zagórz oraz przebudowa drogi Zagórz-Komańcza.

Ostatnia z wymienionych inwestycji od samego początku nastrocza wiele problemów...

Rzeczywiście proces inwestycyjny w tym wypadku napotykał na liczne przeszkody, ale wydaje się zmierzać do szczęśliwego końca. Przypomnę tylko, że zadanie przebudowy

drogi Zagórz-Komańcza umieściliśmy na tzw. liście projektów kluczowych Województwa Podkarpackiego jeszcze w 2007 roku i zabezpieczyliśmy jako, Zarząd Województwa, środki na ten cel.

To dlaczego tak długo czekano na rozpoczęcie remontu tej drogi?

Najtrudniej było uzyskać decyzję środowiskową. Przepisy unijne wymagają takiego dokumentu, który był opracowywany w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przez dwa lata. Ostatecznie decyzję środowiskową otrzymaliśmy 14 października 2010 roku.

Co działo się później?

Przygotowaliśmy Wieloletnią Prognozę Finansową na ten cel. Następnie nowy Zarząd Województwa, którym kierował Mirosław Karapyta kontynuował działania i Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich 8 czerwca 2012 roku ogłosił przetarg. Następnie 27 lipca 2012 przekazano plac budowy firmie Budimex.

Równocześnie wystąpiły następne komplikacje...

Doszło do eskalacji protestu ekologów. Inwestycja stanęła pod dużym znakiem zapytania. Ostatecznie m.in. dzięki dużej aktywności burmistrza Ernesta Nowaka udało się uruchomić skuteczny lobbing i przebudowa mogła ruszyć. W finalnych projektach uwzględniono postulaty ekologów, co wiązało się z koniecznością zwiększenia środków na budowę mostów oraz uży-

skania kolejnych decyzji środowiskowych

Kiedy prace zostaną zakończone?

Oddanie drogi do użytku nastąpi 15 sierpnia 2014 roku. W sumie cała inwestycja zamknie się kwotą ponad 135 mln zł, co czyni ją jednym z największych wartościowo zadań drogowych finansowanych ze środków UE i budżetu Województwa Podkarpackiego. Dla porównania na przebudowę linii kolejowej Rzeszów-Jasło-Zagórz zostanie wydatkowane ponad 200 mln zł.

Jakie główne zadania dla Bieszczadów Pana zdaniem powinny zostać uwzględnione w unijnej perspektywie finansowej na lata 2014 – 2020?

Myślę, że bezwzględnie trzeba dokończyć modernizację linii kolejowej Sanok-Zagórz Łupków oraz Zagórz-Krościenko. Konieczne jest również poszerzenie drogi krajowej Pilzno-Jasło -Sanok-Krościenko do granicy z Ukrainą. Należałoby zadbać o drogę Dukla-Jaślińska-Komańcza-Ustrzyki Górne.

Czego chciałby Pan życzyć mieszkańcom Gminy Zagórz z okazji Świąt Bożego Narodzenia i w Nowym 2014 roku?

Burmistrzowi, Radzie Miejskiej i wszystkim Mieszkańcom zagórskiej gminy życzę zdrowych, pogodnych i wesołych świąt oraz wszelkiej pomyślności w nowym roku.

Dziękuję za rozmowę.

Nauka pływania za ministerialne pieniądze

W roku szkolnym 2013/2014 Gmina Zagórz przystąpiła do realizacji zadania „Pływać każdy może - nauka pływania dla dzieci Gminy Zagórz”, współfinansowanego ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów Ministerstwa Sportu i Turystyki (MSiT).

Całkowity koszt realizacji projektu zamknie się kwotą 36 576,00 zł z czego 17 000,00 zł wynosi ministerialna dotacja, 1290, zł to wkład nauczycieli, opiekunów (rodziców) i instruktorów pływania pracujących na zasadzie wolontariatu. Pozostałe środki zabezpieczyła Gmina Zagórz. Nauka pływania służy nie tylko celom sportowym, ale także użytkowym, rekreacyjnym, zdrowotnym, higienicznymi i leczniczym. Pływanie powszechnie uważa się za jeden z najzdrowszych sportów. Ruch w wodzie harmonijnie kształtuje prawidłową postawę ciała. Trudno przecenić korekcyjne oddziaływanie pływania. Trening pływacki przyczynia się do usuwania nadmiernych krzywizn kręgosłupa, lepszego wysklepiania klatki piersiowej, zwiększenia jej ruchomości oraz powiększenia pojemności płuc. Pozioma pozycja ciała w wodzie w czasie pływania w dużym stopniu ułatwia pracę serca. Ponadto ciśnienie wody działa masująco na naczynia

krwionośne i tym samym usprawnia krążenie krwi, powodując obfitszy jej dopływ do serca. Lepszy krwobieg przyczynia się z kolei do wydatniejszego zaspokojenia zapotrzebowania organizmu w tlen. Pływanie jest doskonałym środkiem likwidującym niedotlenienie ustroju i to w warunkach jak najbardziej sprzyjających, gdyż powietrze nad wodą jest wolne od kurzu i innych zanieczyszczeń. Woda jest również najlepszym środkiem hartowania termicznego.

Mając na uwadze powyższe dobrodziejstwa wynikające z pływania, istnieje potrzeba uzupełnienia obowiązkowego programu wychowania fizycznego o dodatkowe zajęcia z pływania. Realizowany program ma za zadanie zaspokoić określone zainteresowania sportowe uczestników projektu, nauczyć dzieci bezpiecznego korzystania z akwenów wodnych, zapewnić rozrywkę i aktywny wypoczynek po nauce szkolnej, zaspokajać ich potrzeby ruchowe oraz korygować, poprawiać

i zapobiegać powstawaniu wad postawy. Bardzo ważnym elementem całego przedsięwzięcia jest, propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego spędzania wolnego czasu. Nauka pływania jest prowadzona w dwóch kategoriach wiekowych: trzy grupy uczniów klas I – III i cztery grupy uczniów klas IV – VI.

Ogółem z programu skorzysta 105 dzieci z 5 szkół, co stanowi około 19% uczniów. Biorąc pod uwagę konieczność dowożenia uczniów na basen z odległości ponad 40 km od najdalej położonej od basenu szkoły wskaźnik ten należy uznać za zadowalający.

- *Mamy nadzieję, że po realizacji zadania rodzice bez obaw pozwolą swoim pociechom korzystać z wypoczynku nad Sanem czy Osławą. Życzymy powodzenia w nauce pływania – mówi Janusz Fal – dyrektor Zespołu Obsługi Szkół w Zagórz.*

Rozbudowa kanalizacji za unijną kasę

Kolejne 35,8 km sieci kanalizacyjnej (16,4 km w Porażu i 19,4 km w Zagórze) oraz ponad 10 km kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ukraińskim mieście Horodok – to materialne efekty wspólnego projektu realizowanego przez zagórski samorząd wspólnie z ukraińskim partnerem.

Anonsowane tu przedsięwzięcie pn. „Rozwój współpracy partnerskiej na rzecz poprawy transgranicznej infrastruktury ochrony środowiska w miejscowości Poraż i Zagórze w Polsce oraz w miejscowości Horodok na Ukrainie” jest współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina

2007-2013. Całkowita wartość inwestycji zamknie się kwotą 3 567 235,22 EUR, z czego aż 3 210 511,69 EUR stanowić będzie finansowe wsparcie Unii Europejskiej.

Głównym celem projektu jest poprawa atrakcyjności i konkurencyjności społeczno-gospodarczej Gminy Zagórze oraz Miasta Horodok, poprzez wykorzystanie potencjałów rozwojowych obu partnerów w zakresie turystyki. O rozwoju tej branży nie sposób myśleć bez dbałości o odpowiednią jakość środowiska naturalnego, co z kolei ma bezpośrednie przełożenie na wzrost standardu życia lokalnych społeczności. Prace budowlane związane z realizacją projektu toczą się już po obu stronach granicy. W przypadku Gminy Zagórze ekipy budowlane pracują na terenie dzielnic: Leska Góra, Pod Klasztorem, Wielopole oraz w miejscowości Poraż.

Rozbudowa kanalizacji na terenie Gminy Zagórze.

Dla pieszych i rowerzystów

Zagórze wzbogacił się o 700-metrową ścieżkę spacerowo-rowerową. Z traktu, który uroczystie oddano do użytku w sobotę 28 września br. coraz powszechniej korzystają m.in. fani nordic walking'u. Stale rosnąca liczba miłośników tej dyscypliny sportowej, jak również sama ścieżka to najważniejsze efekty projektu zrealizowanego przez zagórski samorząd wspólnie z partnerami ze Słowacji.

Opisywana tu ścieżka stanowi kluczowy element inwestycyjny projektu pn. „Rozwój turystyki i aktywizacja osób 50+ w Zagórze i Svidniku”. Na realizację tego przedsięwzięcia Gmina Zagórze otrzymała ponad 55 tys. euro, w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczypospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. Spacerowo – rowerowy trakt wybudowany wzdłuż nadodrzańskiej promenady połączył ul. Mickiewicza i Rzeczną - biegnące w rejonie popularnej plaży. Ze ścieżki mogą korzystać zarówno rowerzyści, jak i piesi, a w szczególności ci, którzy uprawiają niezwykle modny ostatnio marsz z kijkami, czyli nordic walking. Miłośników tego sportu ostatnio w Zagórze stale przybywa, gdyż w ramach opisywanego tu projektu stało się możliwe wyposażenie w sprzęt (kijki) oraz przeszkolenie dwóch piętnastoosobowych grup z Zagórze i Svidnika, w wieku powyżej 50 lat. Skąd wziąć się akurat

Uroczystość zgromadziła licznych sympatyków nordic walking z Zagórze i Svidnika

taki przedział wiekowy beneficjentów? - *W realiach gospodarczych polsko - słowackiego pogranicza osoby w wieku powyżej 50 lat stanowią grupę w szczególny sposób narażoną na marginalizację pod względem ekonomicznym i społecznym. Kluczowym problemem jest u nas bezrobocie. Utrata pracy przez osoby w tej kategorii wiekowej nierzadko skazuje je na alienację społeczną, obniżenie poczucia własnej wartości, a często objawia się w postaci zaburzeń, jak nerwice i stany depresyjne – wyjaśnia Jerzy Zuba – autor i współkoordynator projektu. Jak się okazało zagórzeanom marsz z kijkami (oddziałyujący*

pozytywnie zarówno na ciało, jak i psychikę) bardzo przypadł do gustu, gdyż po jednorazowym kursie, z inicjatywy **Zbigniewa Zegana** oraz **Józefa Wodzińskiego**, skrzyknęli się w póki co nieformalną grupę, która wspólnie wędruje. O tym, że nordic walking polubili nie tylko pięćdziesięciolatekowie z „plusem”, można było się przekonać podczas uroczystego otwarcia ścieżki, które swą obecnością zaszczytli m.in.: **Marek Rząsa** - poseł na Sejm RP, **Elżbieta Łukacijewska** - europosłanka, **Tadeusz Pióro** - członek Zarządu Województwa Podkarpackiego oraz **Sławomir Miklicz** - radny wojewódzki. – *Serce się raduje, pa-*

trząc na takie inwestycje – zgodnie komplementowali zagórskich samorządowców wszyscy zaproszeni goście. W odpowiedzi na pochlebne recenzje burmistrz Zagórze **Ernest Nowak** przyznał, że ścieżka o wartości 200 tys. zł wiodąca szlakiem spacerowym do ruin klasztoru, cieszy się stale rosnącą popularnością zarówno wśród zagórczan, jak i coraz liczniejszych turystów ale... – *Marzy się nam, aby ten malowniczy szlak stał się częścią większego projektu, realizowanego wspólnie z Sanokiem i innymi gminami, dzięki czemu moglibyśmy razem zagospodarowywać brzozy naszych rzek, Osławy i Sanu* – podkreślał

gospodarz zagórskiej gminy. Co ciekawe wzdłuż ścieżki spacerowej zainstalowano specjalne tablice umożliwiające skorzystanie z systemu obsługi turystów w formie gry terenowej „Skarb Zagórskiego Mnicha”. – *Bazując na technologii QR-codów, każdy posiadacz telefonu komórkowego z aparatem fotograficznym i dostępem do Internetu, może połączyć się z wybranym wirtualnym przewodnikiem, który przy pomocy plików audio, zdjęć i tekstów wyświetlanych na ekranie telefonu oprowadzi po różnych miejscach, np. ruinach karmelińskiego klasztoru* – wyjaśnia **Paweł Wójcik** z Biura Turystyki Kulturowej „Pawuk” -

twórca nowatorskiego, nie tylko w skali zagórskiej systemu obsługi ruchu turystycznego. Wirtualni przewodnicy to: brat Leon, rycerz Nieczuja i zbój Ugarek, którym głosu użyczyli m.in. **Robert Bańkosz** - znany regionalista oraz **Piotr Kotowicz** - archeolog z Muzeum Historycznego. Gra terenowa „Skarb Zagórskiego Mnicha” w docelowej wersji dostępna będzie po zakończeniu prac budowlanych realizowanych na drodze wojewódzkiej Zagórze – Komańcza oraz na terenie klasztoru.

Kranówka trysnęła w górę!

Sobota 28 września br. upłynęła w Zagórze pod znakiem finalizacji gminnych projektów inwestycyjnych. Bezpośrednio po opisywanym na stronie 7 otwarciu nadosławskiej ścieżki spacerowo – rowerowej do użytku oficjalnie oddano ponad 40-kilometrowy odcinek sieci wodociągowej.

Tym samym rozwiązany został wstydliwy problem braku wodociągu w centrum ponad 5-tysięcznego miasta, które nie od dziś aspiruje do miana turystycznej Bramy Bieszczadów. W kontekście wieloletnich i bezowocnych oczekiwań mieszkańców nadosławskiego grodu na „kranówkę” można mówić o prawdziwym cywilizacyjnym skoku. Fakt ten nie uszedł uwadze europoseł **Elżbiety Łukacijewskiej**, która gratulując burmistrzowi Zagórze **Ernestowi Nowakowi** realizacji kluczowego dla lokalnej społeczności zadania stwierdziła: – *W mojej rodzinnej wsi wodociąg mieliśmy już 35 lat temu!* Oprócz europoseł Łukacijewskiej w symbolicznym odkręceniu zaworu umieszczonego na hydrancie znajdującym się nieopodal nowo otwartej ścieżki rowerowo – spacerowej wzięli udział także: **Miron Mikita** – wiceburmistrz słowackiego Svidnika, **Wacław Krawczyk** – wicestarosta sanocki, **Tadeusz Pióro** – członek Zarządu województwa podkarpackiego Ernest Nowak – burmistrz Zagórze, **Marek Rząsa** – poseł na Sejm RP oraz **Sławomir Miklicz** – radny wojewódzki. Cała operacja przygotowana przy współpracy strażaków z OSP Zagórze, zakończyła się pełnym sukcesem. Po całkowitym otwarciu zaworu woda za pośrednictwem strażackiego węża trysnęła na wysokość kilku metrów, wywołując aplauz licznie zebranych mieszkańców i gości.

Tym ostatnim trudno było uwierzyć w to, że jeszcze do niedawna woda pitna o względnie dobrej jakości była dla wielu zagórczan luksusem. Z jej deficytem radzono sobie w Zagórze m.in. posiłkując się ograniczonymi zasobami „źródełka” zlokalizowanego przy nadosławskiej promenadzie. Miejsce to straci na znaczeniu jako punkt poboru wody pitnej dzięki projektowi pn. „Budowa sieci wodociągowej dla części miejscowości Zagórze

Zamiast cięcia wstęgi było odkręcanie zaworu na hydrancie.

i Tarnawa Dolna”. Jego realizacja zaowocowała wybudowaniem ponad 40 km sieci wodociągowej wraz z przyłączami. Przedsięwzięcie nie należało do łatwych. Co rusz pojawiały się problemy z przechodzeniem sieci wodociągowej przez prywatne działki. Czasami brakowało zwykłej, sąsiedzkiej życzliwości. Łączne koszty inwestycji zamknęły się kwotą około 8 mln zł, z czego 60% stanowiło dofinansowanie uzyskane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Uwzględniwszy możliwość odzyskania podatku VAT wskaźnik ten wzrosł do 80%. Takie proporcje cieszą burmistrza Ernesta Nowaka, który jednocześnie podkreśla, iż zagórski samorząd w kwestii rozbudowy gminnej sieci wodociągowej bynajmniej nie zamierza siadać na przysłowiowych laurach. – *W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego pozyskaliśmy środki na budowę sieci wodociągowej na terenie zagórskiego osiedla Leska Góra oraz w miejscowości Poraż. Wartość tej inwestycji zamknie się kwotą ponad 6,2 mln zł z czego około 50% będzie stanowić dofinansowanie z RPO. Uwzględniwszy odliczenie VAT nasz samorząd włożył do tej inwestycji około 30% własnych środków* – wyjaśnia gospodarz zagórskiej gminy. Po Leskiej Górze i Porażu w wodociągowej kolejce czekają: Tarnawa Dolna (w części) i Górna, Czaszyn, Morochów, Mokre oraz Łukowe.

Jak widać oficjalny test nowego wodociągu wypadł pomyślnie.

Japońska fabryka oficjalnie otwarta!

W dniu 10 października br. nastąpiło oficjalne otwarcie nowego zakładu produkcyjnego TRI Poland, zlokalizowanego na terenie zagórskiej podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK Mielec. Oprócz zarządu TRI Poland oraz Grupy TRI, przedstawiciele władz samorządowych i wojewódzkich uroczystość zaszczylił swoją obecnością Hiroshi Matsumoto - Zastępca Ambasadora Japonii w Polsce.

Nowo otwarta fabryka jest drugim w Polsce oddziałem japońskiej firmy Tokai Rubber Industries (TRI). W zagórskim zakładzie już na starcie znalazło zatrudnienie blisko 100 osób. Docelowo poziom zatrudnienia ma wzrosnąć dwu a nawet trzykrotnie. Firma TRI jest światowym liderem w produkcji antywibracyjnych i dźwiękochłonnych podzespołów samochodowych. Swą działalność prowadzi od 1929 roku. Na krajowym rynku zadebiutowała 70 lat później, tworząc zakład w Wolbromiu. W poszukiwaniach miejsca na swą drugą, polską firmę Japończycy byli bardzo wybredni drobiazgowo analizując wszystkie „za” i „przeciw” kilku lokalizacji. Inwestorzy z kraju Kwitnącej Wiśni wielokrotnie podkreślali, iż o finalnym wyborze Zagórza oprócz kwestii ekonomicznych przesądził ponadprzeciętny zapał i zaangażowanie ze strony lokalnych władz samorządowych. Końcem września ubiegłego roku Japończycy podpisali umowę przedwstępną z władzami SSE finalizując właściwy kontrakt kilkanaście dni później. Ruszyła budowa fabryki. Wbrew opiniom licznych niedowiarków prace budowlane zakończono zgodnie z przewidzianym harmonogramem, czyli już w sierpniu... 2013 roku!

Otwarcie zagórskiej fabryki TRI miało symboliczną wymowę w wielu wymiarach – *Wczoraj minęło 18 lat od momentu ustanowienia strefy mieleckiej, pierwszej w kraju. Dopiero teraz pojawia się w niej pierwszy inwestor z Japonii, ale mam nadzieję, że nie ostatni* – zauważył podczas uroczystości **Mariusz Błędowski** – dyrektor oddziału Agencji Rozwoju Przemysłu w Mielcu. Z kolei marszałek Województwa Podkarpackiego **Władysław Ortyl** odnosząc się do bieżących realiów społeczno-gospodarczych powiatu sanockiego zauważył: – *W obliczu problemów Autosanu powstanie nowej fabryki kilka kilometrów dalej jest nie do przecenienia.* Po przemówieniach VIP-ów poprzedzonych symbolicznym przecięciem wstęgi nastąpiło ślubowanie załogi zwieńczone zwiedzaniem hali produkcyjnej. Zarówno jej powierzchnia (ok. 5000 m²), jak i wręcz szpitalna sterylność wewnątrz zrobiły ogromne wrażenie na gościach, którzy mieli okazję zapoznania się z przebiegiem procesów technologicznych wybranych wyrobów. Aktualnie w zagórskim oddziale TRI Poland wytwarza się gumowe i gumowo-metalowe elementy antywibracyjne, jak również uretanowe części dźwiękochłonne. Trzon załogi tworzą w większości mieszkańcy naszego terenu, którzy przeszli pozytywnie procedurę naboru zakończoną szkoleniem w Wolbromiu. Większość zatrudnionych stanowią mężczyźni, ale nie ma tu mowy o łamaniu unijnych standardów w zakresie równouprawnienia płci, co potwierdza ponad 40-procentowy wskaźnik żeńskich kadr. Japońscy inwestorzy dotrzykali swych obietnic w odniesieniu

Uroczyste przecięcie wstęgi

do struktury wiekowej załogi. W Zagórzu pracują zarówno dwudziestolatkowie, jak i osoby w kategorii wiekowej „50+”. – *Cieszę się, że w Zagórzu na przekór przedłużającemu się kryzysowi ekonomicznemu udało się stworzyć nam nowe miejsca pracy. Dają one ludziom szansę na stabilizację materialną i społeczną, a gminie na rozwój* – podkreślał **Ernest Nowak** - burmistrz Zagórza.

Zwieńczenie opisywanej tu uroczystości miało miejsce w hotelu „Chutor Kozaki” w Łukowem. Firmowy event zorganizowany tam przez TRI Poland stał się okazją m.in. do fachowej refleksji nad kondycją i perspektywami rozwoju polsko – japońskiej współpracy gospodarczej.

– *Bardzo cieszy nas otwarcie fabryki TRI Poland w Zagórzu, tym bardziej, że to pierwsza japońska inwestycja w tym regionie. Coraz więcej inwestujemy w Polsce, gdyż znaleźliśmy tu nie tylko przychylność lokalnych samorządów, ale także dobrych, lojalnych pracowników* – akcentował Hiroshi Matsumoto, przedstawiciel Ambasady Japonii w Polsce.

– *Główne wyróżniki naszego modelu pracy to: bezpieczeństwo, jakość i czystość. Nasi pracownicy coraz lepiej radzą sobie z dostosowywaniem się do japońskiej organizacji pracy. Najważniejsze, że chcą pracować i szkolić się, co dostrzegają właściciele zakładu* - podkreślał **Lesław Witek**, dyrektor zagórskiego oddziału TRI Poland.

– *Ostatnimi laty nasz kraj wyraźnie wypiękniał w oczach inwestorów. Zagórskie TRI to już 84. zakład produkcyjny w Polsce z kapitałem japońskim, co znaczy, że rola tamtejszego biznesu jest u nas znacząca. Inwestorzy z Kraju Kwitnącej Wiśni szukają przede wszystkim stabilności i u nas ją znaleźli* – stwierdził **Sławomir Najman**, prezes Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

W kontekście ewidentnego wzrostu zainteresowania ze strony zagranicznego kapitału naszym krajem oraz spektakularnego precedensu w postaci fabryki TRI kolejne inwestycje na terenie zagórskiej podstrefy ekonomicznej wydają się tylko kwestią czasu. A co na to burmistrz Zagórza?

– *Stare porzekadło mówi, że apetyt rośnie w miarę jedzenia, ale należy mieć świadomość, że w obecnych realiach ekonomicznych pozyskanie inwestora jest niezwykle trudne. Dzięki uzbrojeniu strefy oraz uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mamy w ręku bardzo poważny atut. Póki co otrzymujemy coraz częstsze zapytania o znajdujące się na terenie strefy działki. Perspektywa ich zagospodarowania rysuje się obiecująco – dyplomatycznie podsumowuje gospodarz zagórskiej gminy.*

Sztandar na 60-lecie

Niedziela 29 września 2013 przeszła do historii miejscowości Mokre pod znakiem uroczystych obchodów 60-lecia miejscowej jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Inicjatorem uczczenia wyjątkowego nie tylko dla strażackiego środowiska jubileuszu był **Ryszard Kochanowski** - Prezes OSP Mokre. W dniu 24 lutego br. podczas spotkania organizacyjnego ukonstytuował się komitet fundacyjny sztandaru jednostki. W gremium tym, na którego czele w wyniku głosowania stanęła **Anna Mielnik** - sołtys wsi Mokre znaleźli się również: Ryszard Kochanowski, **Krzysztof Wasylik**, **Jarosław Maszluch**, **Józef Gocko**, **Bernardetta Hołowaty**, **Marzena Onyszkanycz**, **Robert Kochanowski**, **Kamil Ostapieńko**, **Michał Mielnik**, **Jarosław Mielnik** oraz **Michał Kopka**.

Organizacja strażackiego jubileuszu była dla lokalnej społeczności trudnym zadaniem. Sprawny i widowiskowy przebieg uroczystości udowodnił, iż organizatorzy sprościli wyzwaniu. Rocznicową galę zainauguowała uroczysta Msza Święta odprawiona w cerkwi pw. Przemienienia Pańskiego w Mokrem.

W jej trakcie poświęcony został nowo zakupiony sztandar jednostki. Bezpośrednio po nabożeństwie długa kolumna złożona m.in. z: pocztów sztandarowych i pododdziałów OSP, przedstawicieli władz ZOSP RP, mieszkańców oraz oficjeli - w marszowym rytmie nadawanym przez Orkiestrę Dętą OSP Zarszyn „Lutnia” udała się na plac znajdujący się nieopodal remizy OSP Mokre. Na umiejscowionej tam trybunie zasiedli honorowi goście imprezy, wśród których znaleźli się m.in. wicewojewoda podkarpacki - **Alicja Wosik**, członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP - **Tadeusz Sieniawski**, radny wojewódzki - **Sławomir Miklicz**, przedstawiciele władz powiatowych na czele z wicestarostą sanockim **Wacławem Krawczykiem**, samorządowcy Gminy Zagórz na czele z burmistrzem Zagórz **Ernestem Nowakiem**.

Najbardziej podniosłym momentem opisywanej tu gali było nadanie sztandaru jednostce, który został ufundowany z inicjatywy lokalnej społeczności. Jego rodzice chrzestni w osobach: **Józefa Gocko**, **Bernardetty Hołowaty** oraz **Jarosława Mielnika** po odczytaniu aktu fundacji przekazali misternie wyhaftowany proporzec ze strażackim znakiem związkowym oraz podobizną św. Floriana w ręce **Tadeusza Sieniawskiego**, który nadał i odznaczył sztandar.

Strażacki jubileusz w Mokrem stał się okazją do uhonorowania najbardziej zasłużonych i aktywnych druhów. I tak oto, **BRĄZOWE MEDALE „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”** otrzymali: **Robert Kochanowski**, **Jerzy Błaszak**, **Piotr Kita**, **Piotr Komarski**, **Dariusz Mołczan** oraz **Tomasz Mołczan**.

Ceremonia odznaczenia sztandaru OSP Mokre SREBRNYM MEDALEM „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”

Analogiczne medale tyle, że koloru srebrnego przyznano: **Michałowi Mielnikowi**, **Krzysztofowi Gibie**, **Grzegorzowi Gockowi**, **Robertowi Gockowi** oraz **Waldemarowi Gockowi**. Laureatami **ZŁOTYCH MEDALI „ZA ZASŁUGI DLA POŻARNICTWA”** zostali: **Grzegorz Mołczan**, **Józef Mołczan** oraz **Ryszard Wojdyła**. Odznakami „WZOROWY STRAŻAK” udekorowano: **Adama Kiryleję**, **Sebastiana Krzyś**, **Jerzego Mielnika**, **Kamila Ostapieńko**, **Piotra Ostapieńko**, **Piotra Petryka**, **Krzysztofa Przybyłę**, **Marka Ślasyka**, **Krzysztofa Wasylika**, **Jana Żurata**, **Dawida Czecha**, **Tomasza Czecha**, **Andrzeja Mołczana**, **Anetę Owsiany**, **Wojciecha Owsiany**, **Pawła Gibę**, **Damiana Gocka**, **Dariusza Gocka** oraz **Daniela Kuzio**. Odznakami „ZA WYSŁUGĘ LAT” uhonorowano: **Ryszarda Kochanowskiego** (50 lat), **Michała Mielnika** (30 lat), **Roberta Kochanowskiego** (15 lat), **Piotra Petryka** (15 lat), **Krzysztofa Przybyłę** (10 lat), **Adama Kiryleję** (5 lat), **Sebastiana Krzyś** (5 lat), **Jerzego Mielnika** (5 lat), **Kamila Ostapieńko** (5 lat), **Maria Szparę** (5 lat), **Jana Żurata** (5 lat). Prezes OSP Mokre - **Ryszard Kochanowski** został odznaczony **ZŁOTYM ZNAKIEM Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP**.

Bezpośrednio po zakończeniu oficjalnej części uroczystości jej uczestnicy zostali zaproszeni na poczęstunek, przygotowany przez członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Mokrem. Strawy duchowej w postaci wzruszającego montażu słowno - muzycznego dedykowanego strażakom dostarczyli uczniowie miejscowej szkoły podstawowej wspierani przez członków Zespołu Pieśni i Tańca „Osławiany”

Jubileusz OSP Mokre zgromadził liczne grono uczestników

Ryszard Kochanowski – prezes OSP Mokre poproszony o podsumowanie jubileuszu swojej jednostki, z trudem opanowując wzruszenie, powiedział: – *My jako strażacy pracujemy rano, wieczór, w dzień i w nocy tak, jak głosi nasza maksyma: Bogu na chwałę, ludziom na pożytek. Korzystając z okazji, chciałbym w imieniu strażaków z naszej jednostki podziękować wszystkim instytucjom i osobom, które w jakikolwiek sposób wsparły organizację naszego jubileuszu.*

SPROSTOWANIE

We wrześniowym wydaniu „Nad Osławą” Nr 6 (2013r.), w relacji z gminnego Święta Plonów w Mokrem, w odniesieniu do starostów dożynekowych omyłkowo padło nazwisko Pani Zenony Bończak podczas gdy wspomniane tu funkcje pełnili Pani **Agnieszka Kochanowska** i Pan **Janusz Bończak**. Przepraszając Państwa za zaistniałą pomyłkę, serdecznie pozdrawiam.

Jerzy Zuba – redaktor naczelny

Szlak otwarty!

W dniu 28 września br. roku w Łukowem, oficjalnie zakończono realizację projektu pn. „Szlak osobliwości historycznych i przyrodniczych szansą na rozwój i promocję potencjału turystycznego wsi Łukowe”. Wielowątkowe przedsięwzięcie zostało współfinansowane przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej, poprzez projekt „Alpy Karpatom”, realizowany przez Fundację Karpacką - Polska.

Beneficjentem dotacji w kwocie 20 700 zł stało się Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Wsi Łukowe, które „zafirmowało” inicjatywę **Marka Kusiaka** znanego nie tylko w rodzinnym Łukowem przewodnika górskiego i fotografa. – *Pan Marek od dłuższego czasu sygnalizował nam istniejące w lokalnym środowisku zapotrzebowanie na wytyczenie ścieżki spacerowej, której trasa promowałaby osobliwości przyrodnicze i historyczne niezwykle malowniczych okolic Łukowego. Kiedy pojawiła się szansa aplikowania o szwajcarskie środki z Górskiego Funduszu Organizacji Pozarządowych sporządziliśmy stosowny wniosek i zaraz po otrzymaniu dofinansowania ostro wzięliśmy się do pracy* – wspomina **Bogdan Antolak** - sołtys Łukowego

Główne zadanie inwestycyjne projektu polegało na wykonaniu oraz montażu elementów oznakowania i wyposażenia około 10-kilometrowej ścieżki spacerowej, którą na podstawie ogólnej koncepcji **Marka Kusiaka** wytyczył i dosłownie wymalował w terenie **Janusz Kusiak** – profesjonalny znakarz, przewodnik górski i jednocześnie członek Zarządu Oddziału PTTK „Ziemia Sanocka”. We wskazanych przez niego miejscach zostały zainstalowane m.in. tyczki, drogowaskazy, tablice informacyjne oraz stoliki z ławkami (obok pomnika Kurierów Beskidzkich) dla zróżnicowanych turystów. Wszystkie prace montażowe osobiście nadzorował **Bogdan Antolak** – sołtys Łukowego oraz prezes Stowarzyszenia Rozwoju i Promocji Wsi Łukowe. Dzięki utworzeniu strony internetowej projektu www.szlaklukowe.pl przebieg poszczególnych działań projektowych można było śledzić także w wirtualnej przestrzeni. W celu maksymalizacji poziomu identyfikacji lokalnej społeczności z projektem, przy współpracy ze Szkołą Podstawową w Łukowem zorganizowano zbiórkę i szkolny konkurs na najciekawsze archiwalia dotyczące Łukowego. W efekcie zadania zrealizowanego przy dużym zaangażowaniu

ze strony uczniów i grona pedagogicznego SP Łukowe na czele z dyrektorem placówki **Anną Grochowianką** oraz radnego **Krzysztofa Strzyża** zebrano kilkadziesiąt niezwykle interesujących archiwaliów dotyczących historii wsi Łukowe. Po ich przetworzeniu do formy cyfrowej, pamiętki te (m.in. fotografie, skany dokumentów) zostały wyeksponowane na wspomnianej witrynie internetowej, która cieszy się stale rosnącą oglądalnością.

Uroczyste podsumowanie realizacji opisywanego tu projektu zgromadziło liczne grono gości. Oprócz mieszkańców Łukowego, przedstawiciele lokalnych władz samorządowych na czele z burmistrzem Zagórze **Ernestem Nowakiem** imprezę zaszczylił swą obecnością m.in.: **Zofia Kordela – Borczyk** – prezes Fundacji Karpackiej, **Adam Basak** – prezes Bieszczadzkiego Forum Europejskiego w Lesku oraz liczni przewodnicy górcy reprezentujący Oddział PTTK „Ziemia Sanocka” oraz Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych „KARPATY”. Jak przystało na otwarcie szlaku turystycznego tradycyjną wstęgę i nożyczki zastąpiła... siekiera, przy pomocy której przecięto linę uplecioną zielonymi pnączami. Po krótkiej modlitwie i poświęceniu nowo otwartego szlaku, którego dokonał proboszcz miejscowej parafii ks. **Piotr Sobczyk** kilkudziesięcioosobowa grupa uczestników uroczystości wyruszyła na mini rajd, którego punktem docelowym był obelisk poświęcony pamięci Kurierów Beskidzkich. Po złożeniu wiązanek kwiatów i zapaleniu zniczy cała grupa, będąca pod ogromnym wrażeniem niezwykle malowniczych pejzaży widocznych ze szczytu Góry Miłosierdzia, udała

się na biesiadę turystyczną, zorganizowaną w świetlicy wiejskiej w Średnim Wielkim. Podczas spotkania z udziałem fachowców, którzy zawodowo i społecznie zajmują się organizacją i promocją turystyki, dyskutowano o perspektywach jej rozwoju na terenie Gminy Zagórze. Urozmaiceniem niezwykle owocnej wymiany doświadczeń i pomysłów była degustacja potraw regionalnych oraz uczta muzyczna, o którą zadbały zespoły folklorystyczne „Łukowianie” z Łukowego i „Połańce” ze Średniego Wielkiego. – *Mam nadzieję, że projekt ten unaoczní nie tylko mieszkańcom Łukowego, jak wielki potencjał ma nasza rodzima przyroda i kultura. W każdej miejscowości można odnaleźć osobliwości historyczne i przyrodnicze, których odpowiednie zagospodarowanie i promocja stwarzają warunki do rozwoju turystyki. W tym sensie inicjatywę Stowarzyszenia Rozwoju i Promocji Wsi Łukowe można nazwać modelową. Podobne działania w ramach tego samego szwajcarskiego programu zrealizowano w Porażu. Tam powstał bardzo urokliwy minipark. Łukowe ma swój szlak turystyczny. Szanse na tego rodzaju obiekty mają pozostałe miejscowości, bo już w styczniu 2014 roku rozpoczyna się kolejny nabór do Górskiego Funduszu Organizacji Pozarządowych* – zauważa burmistrz Zagórze **Ernest Nowak**.

Jeszcze jedno cięcie... siekierą i szlak turystyczny w Łukowem będzie oficjalnie otwarty!

Podróżowali do krainy wierszy Tuwima

W dniach 14 - 15 listopada 2013r. odbyły się finały Gminnego Konkursu Recytatorsko - Plastycznego będącego elementem projektu „Podróż do krainy wierszy Juliana Tuwima”.

Konkurs adresowany do uczniów klas 0–3, szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Zagórze na początku roku zainaugurowały eliminacje odbywające się w Szkole Podstawowej w Zagórze. Inicjatywa już na samym początku uzyskała wsparcie ze strony **Ernesta Nowaka** – Burmistrza Zagórze oraz **Anicety Brągiel** – dyrektora Miejsko – Gmin-

nej Biblioteki Publicznej w Zagórze. Oficjalnego otwarcia finałowych zmagani recytatorskich, które odbyły się 14 listopada br. w Sali Widowiskowej Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zagórze dokonała **Grażyna Sawka**. Dyrektorka Szkoły Podstawowej w Zagórze po powitaniu wszystkich zebranych przedstawiła skład jury, przybliżając jedno-

ześnie postać i twórczość Juliana Tuwima oraz główne założenia konkursowe.

Wszystkie popisy recytatorskie oceniła niezależna komisja konkursowa w składzie: **Teresa Kułakowska** (emerytowany dyrektor SP nr 1 w Zagórze, długoletni nauczyciel języka polskiego), **Aniceta Brągiel** - dy-

rektor Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej w Zagórzcu oraz ks. **Józef Kasiak** - proboszcz parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Zagórzcu.

W rywalizacji wzięło udział 13 laureatów i laureatek eliminacji szkolnych reprezentujących 7 szkół. Dzieci z wielkim zaangażowaniem deklamowały wybrane przez siebie wiersze, prezentując wysoki poziom artystyczny. Komisja po wysłuchaniu wszystkich deklamacji wyłoniła następujących zwycięzców w poszczególnych kategoriach wiekowych.

W kategorii klas 0-1:

I miejsce: **Justyna Krawczyk** - (wiersz „Zosia – Samosia”), SP w Czaszynie
II miejsce: **Paweł Łoskot** - (wiersz „Spóźniony słowik”), SP w Tarnawie Dolnej
III miejsce: **Nikola Hydzyk** - (wiersz „Abecadło”), SP w Zagórzcu

W kategorii klas 2-3:

I miejsce: **Natalia Zubel** – (wiersz „Zosia – Samosia”), SP w Zahutyńcu
II miejsce: **Oliwia Kotlarczyk** – (wiersz „Zosia – Samosia”), SP w Tarnawie Dolnej
II miejsce: **Kacper Komarski** – (wiersz „Dwa wiatry”), SP w Zagórzcu
III miejsce: **Daniel Torba** – (wiersz „O Grzesiu kłamczuchu i jego cioci”), SP w Porażu

Teresa Kułakowska, podsumowując wyniki konkursu, podkreśliła bardzo wysoki i niezwykle wyrównany poziom recytacji wszystkich dzieci, co czyniło pracę komisji wyjątkowo trudną. Dodała, że wszyscy uczestnicy zasłużyli na słowa uznania, a szczególne podziękowania należą się nauczycielom i rodzicom przygotowującym małych artystów do występu. Wszystkie dzieci uczestniczące

w recytatorskiej rywalizacji otrzymały z rąk członków jury dyplomy i upominki. Konkursowe zmagania zwińczył słodki poczęstunek przygotowany przez organizatorów. Trzeba podkreślić, że atmosfera podczas finału była niezwykle przyjazna i miła. Dzieci z nieskrywaną radością deklamowały utwory dając popis swoich talentów recytatorskich. Ich zadowolenie świadczy o tym, że finał konkursu można uznać za niezwykle udane i wartościowe przedsięwzięcie kulturalno - edukacyjne.

Nazajutrz po rozstrzygnięciu konkursu recytatorskiego miał miejsce finał zmagania plastycznych odbywających się w ramach tego samego projektu. Tym razem w rolę jurorów recenzujących prace nadesłane przez uczniów szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Zagórz wcielił się: **Emilia Kawecka** – poetka i malarka oraz **Janusz Cynk** - artysta rzeźbiarz. Ci znani i cenieni przedstawiciele zagórzkiego środowiska twórców kultury najwyżej ocenili prace następujących autorów:

W kategorii klas 0-1:

I miejsce: **Michał Ryniak** kl. I, SP Tarnawa Dolna
II miejsce: **Szymon Izdebski** kl. 0, SP Łukowe; **Natalia Jankowska** kl. 0, SP Zagórz
III miejsce: **Roksana Kozłowska** kl. 0, SP Zagórz
Wyróżnienie: **Kornelia Kuzio** kl. 0, SP Poraż

Laureaci konkursu oraz jury

W kategorii klas 2-3

I miejsce: **Julia Jania** kl. III, SP Zagórz
II miejsce: **Laura Iwan** kl. III, SP Zagórz
III miejsce: **Emilia Sawcyszyn** kl. II, SP Czaszyn; **Kacper Wasyliak** kl. II SP Mokre
Wyróżnienie: **Michał Tokarz** kl. III SP Łukowe; **Martyna Osenkowska** kl. III SP Łukowe

Opisywane tu konkursy stały się doskonałą okazją do przypomnienia twórczości Juliana Tuwima. Recytatorskie i plastyczne podróżowanie do krainy wierszy tego popularnego poety nabiera szczególnego znaczenia w kontekście faktu, iż mijający rok został ogłoszony przez Sejm RP – rokiem Juliana Tuwima. Organizatorzy uczniowskich potyczek z bogatą i ponadczasową spuścizną artystyczną tego wyjątkowego poety dziękują, za pośrednictwem naszego biuletynu wszystkim osobom i instytucjom, które w jakikolwiek sposób wsparły ich poczynania.

Dołączyli do SZLACHETNEJ PACZKI!

W tym roku po raz pierwszy zagórskie gimnazjum postanowiło przyłączyć się do projektu SZLACHETNA PACZKA, czyli do ogólnopolskiej akcji realizowanej od 2001 roku przez Stowarzyszenie WIOSNA.

Za pośrednictwem SZLACHETNEJ PACZKI prywatni darczyńcy odpowiadają na potrzeby osób, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. O potrzebach tych dowiadują się wolontariusze. W swoich społecznościach poszukują oni rodzin dotkniętych ubóstwem, odwiedzają je i ustalają, czego im najbardziej brakuje. Następnie informacje te są umieszczane w anonimowej bazie internetowej, tak by darczyńca mógł wybrać konkretną rodzinę i przygotować dla niej paczkę na święta.

Członkowie Szkolnego Klubu Wolontariusza, działający pod opieką **Sylvii Słoniewskiej** przy Gimnazjum w Zagórzcu, postanowili włączyć się w anonsowaną tu akcję i zostać darczyńcą SZLACHETNEJ PACZKI. Za-

górcy wolontariusze wybrali z bazy rodzinę w trudnej sytuacji życiowej i wraz z całą społecznością szkolną przygotowali prezenty, które odpowiadały konkretnym potrzebom. Dzięki szlachetnym sercom uczniów, ich rodziców i pracowników szkoły udało się zebrać bardzo dużą ilość potrzebnych produktów, które posłużyły do przygotowania aż 12 paczek!

W dniu 7 grudnia br., podczas finału akcji, przygotowaną pomoc zagórcy gimnazjaliści dostarczyli do zorganizowanego przez wolontariuszy magazynu. Stamtąd ich paczki zostały przetransportowane do potrzebujących.

Podziwiając młodzieżowych filantropów, pozostaje mieć nadzieję, że dzięki ich ofiarności i wrażliwości nadchodzące święta Bożego Narodzenia będą dla wybranej przez nich rodziny czasem wiary w drugiego człowieka, nadziei na lepsze jutro i miłości, która daje siłę.

Wolontariusze z zagórzskiego Gimnazjum.

W Zagórzcu uczą się japońskiego!

W marcowym (Nr 4) wydaniu naszego biuletynu, Tomasz Rudy - dyrektor zagórskiego gimnazjum zapowiedział, iż podejmie starania, aby uczniowie w podległej mu placówce oprócz: angielskiego, niemieckiego i ukraińskiego mogli się uczyć również języka japońskiego. Niedawno dyrektorska obietnica spełniła się.

Przygotowania do wprowadzenia dodatkowych zajęć z języka japońskiego trwały od kwietnia 2013 r. Wówczas dyrektor Rudy zwrócił się z prośbą do burmistrza **Ernesta Nowaka** i **Janusza Fala** - dyrektora Zespołu Obsługi Szkół w Zagórzcu, z prośbą o przydzielenie dodatkowych godzin i takowe otrzymał. Wybór języka japońskiego był odpowiedzią na potrzeby uczniów zasygnalizowane w przeprowadzonej ankiecie.

– Uważam, że szkoła powinna być elastyczna na rynku pracy, dopasowywać się do potrzeb i wymagań pracodawców. Należy patrzeć do przodu, na rozwój gospodarczy w Gminie Zagórz. Być może znajomość języka japońskiego przyczyni się do tego, że nasi absolwenci

otrzymają propozycję pracy w prężnie rozwijającej się firmie TRI Poland. Zresztą, firmy japońskie pojawiają się obecnie w całej Polsce, co otwiera większe perspektywy pracy dla zagórskiej młodzieży – podkreśla Tomasz Rudy.

Lekcje języka japońskiego prowadzi **Miho Kurihara**, pochodząca z Tokio wirtuozka fortepianu, która na co dzień pracuje w Państwowej Szkole Muzycznej w Sanoku oraz tamtejszej Państwowej Szkole Zawodowej. Swoją działalność edukacyjną – naukową udanie łączy z aktywnością artystyczną mierzoną licznymi koncertami fortepianowymi zarówno w kraju, jak i za granicą. Miła, serdeczna wykładowczyni zjednała sobie uczniów od pierwszych zajęć. Co ciekawe w programie nauczania realizowanym przez Miho Kurihara pojawiły się nie tylko zasady pisowni i wymowy w języku japońskim ale również elementy japońskiej kultury i sztuki.

– W szkole jest miła atmosfera, uczniowie naprawdę są zaangażowani. Mam dostęp

do wszelkich potrzebnych mi pomocy. Z Tomaszem Rudy znamy się ze szkoły muzycznej i kiedy zaproponował mi współpracę zgodziłam się bez wahania. Zajęcia miały rozpocząć się od września, ale przebywałam wtedy w Japonii. Z małym poślizgiem, zaczynamy japońską przygodę w Zagórzcu! – wyznała Miho Kurihara zapytana o swe pierwsze wrażenia z pracy w zagórskim gimnazjum.

Gratuluje władzom samorządowo – oświatowym znakomitej inicjatywy wszystkim adeptkom języka i kultury japońskiej wypada życzyć wytrwałości i sukcesów w nauce języka i przyswajaniu wiedzy na temat Kraju Kwitnącej Wiśni.

Miho Kurihara i jej uczniowie

Czaszyn i Tarnawa badmintonem stoją

Najlepszym potwierdzeniem tytułowej tezy są wyniki dwóch prestiżowych zawodów badmintonowych, które na przełomie listopada i grudnia br. odbyły się w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Czaszynie.

Obie badmintonowe imprezy w Czaszynie dostarczyły wielu sportowych emocji

Pierwsza z anonsowanych tu imprez tj. Wojewódzka Gimnazjada Dziewcząt i Chłopców w Badmintonie dostarczyła nie lada sportowych emocji gromadząc w dniach 22 i 25 XI 2013 r. 27 zawodniczek i 33 zawodników. Po zaciętych i widowiskowych pojedynkach ostateczna klasyfikacja ułożyła się w następujący sposób:

Dziewczęta:

1. Gimnazjum w Tarnawie Dolnej – awans do FW (Finał Wojewódzki)
2. Gimnazjum nr 4 w Sanoku – awans do FW
3. Gimnazjum w Posadzie Górnej
4. Gimnazjum w Odrzykoniu
- 5-8. Gimnazjum w Komborni

- 5-8. Gimnazjum w Korczynie
- 5-8. Gimnazjum w Zagórzcu
- 5-8. Gimnazjum w Gwoźnicy Górnej
9. Gimnazjum w Iwoniczu

Chłopcy:

1. Gimnazjum w Tarnawie Dolnej - awans do FW
2. Gimnazjum w Odrzykoniu – awans do FW
3. Gimnazjum nr 4 w Krośnie
4. Gimnazjum w Korczynie
- 5-8. Gimnazjum w Miejscu Piastowym
- 5-8. Gimnazjum nr 4 w Sanoku
- 5-8. Gimnazjum w Komborni
- 5-8. Gimnazjum w Zagórzcu
- 9-11. Gimnazjum w Iwoniczu
- 9-11. Gimnazjum w Lesku
- 9-11. Gimnazjum w Gwoźnicy Górnej

Mało gościnni dla swych rywali okazali się reprezentanci Szkoły Podstawowej w Czaszynie podczas Półfinału Wojewódzkiego Igrzysk Młodzieży Szkolnej w badmintonie, który odbył się w dniach 29 XI 2013 r. i 2 XII 2013 r. Prymat czaszyńskiej reprezentacji potwierdziła końcowa klasyfikacja w grach zespołowych, w której rywalizowało 66 zawodniczek i zawodników.

Dziewczęta:

1. SP Czaszyn – awans do FW
2. SP 4 Sanok – awans do FW
3. SP Łukowe

4. SP Odrzykoń
- 5-8. SP 1 Sanok
- 5-8. SP Posada Górna
- 5-8. SP Głębokie
- 5-8. SP Gwoźnica Górna
- 9-12. SP Zagórz
- 9-12. SP Poraż
- 9-12. SP 5 Krosno
- 9-12. SP Korczyna
13. SP 2 Sanok

Chłopcy:

1. SP Czaszyn – awans do FW
2. SP 4 Sanok – awans do FW
3. SP Odrzykoń
4. SP 6 Krosno
- 5-8. SP 1 Sanok
- 5-8. SP Łukowe
- 5-8. SP Zagórz
- 5-8. SP Gwoźnica Górna
- 9-12. SP 2 Sanok
- 9-12. SP Poraż
- 9-12. SP 5 Krosno
- 9-12. SP Kombornia
13. SP Korczyna

Gratuluje udanych występów reprezentantkom i reprezentantom Gminy Zagórz mamy nadzieję, że sięgną oni po najwyższe, badmintonowe laury także w finałach wojewódzkich.

Zagórz po raz trzeci wśród „Gmin Fair Play”

17 września 2013 odbyło się posiedzenie Kapituły Konkursu „Gmina Fair Play”, na którym podjęte zostały decyzje o przyznaniu nagród głównych konkursu - statuetek, nagród specjalnych, wyróżnień oraz tytułów i certyfikatów „Gmina Fair Play” 2013. Wśród wyróżnionych samorządów już po raz trzeci znalazła się Gmina Zagórz, którą uhonorowano tytułem „Gmina Fair Play” 2013 – Złota Lokalizacja Biznesu.

Konkurs „Gmina Fair Play” to inicjatywa adresowana do wszystkich gmin, które dbając o interesy swych mieszkańców tworzą na swym terenie optymalne warunki dla rozwoju działalności gospodarczej i inwestycyjnej. Główna misja konkursu polega na: promocji etyki w działalności samorządowej, upowszechnianiu przejrzystości procedur oraz dobrych praktyk w zakresie obsługi przedsięwzięć inwestycyjnych.

Do udziału w tegorocznej - XII edycji konkursu zgłosiło się 41 gmin z całej Polski. Do drugiego etapu zakwalifikowanych zostało 39

gmin. Weryfikacja gmin biorących udział w konkursie przebiega dwuetapowo. W I etapie weryfikowane są ankiety konkursowe, w których gminy dokonują samooceny swoich działań, prezentując swoje dotychczasowe dokonania i plany na przyszłość. W II etapie odpowiednio przygotowani audytorzy w celu weryfikacji danych zawartych w ankietach przeprowadzają audyty w gminach. Dodatkowym elementem weryfikacji jest badanie losowo wybranych inwestorów prowadzących inwestycje na terenie gmin ubiegających się o certyfikat. Suma przyznanych przez audytorów i inwestorów ocen decyduje o przyznaniu gminie certyfikatu „Gmina Fair Play”. W bieżącym 2013 roku konkurs prowadzony był w sześciu kategoriach: gmin wiejskich agro, gmin wiejskich wielofunkcyjnych, miasteczek i małych miast, średnich miast, dużych miast oraz gmin turystycznych.

Jedną z najważniejszych korzyści wynikającą z udziału w programie „Gmina Fair Play” jest szeroka promocja i możliwość zaprezentowania dokonań gmin oraz ich planów na szerszym forum publicznym. Jak podkreślają Laureaci tytułu i certyfikatu „Gmina Fair Play” jest dla samorządowców mobilizacją do stałego utrzymywania najwyższego poziomu jakości usług oferowanych inwestorom. Dzięki udziałowi w programie, na podstawie badania losowo wybranych inwestorów (przedsię-

biorców i osób prywatnych, którzy na terenie gminy zrealizowali bądź realizują inwestycje), gminy mają możliwość zapoznania się z ich oceną. Dzięki analizie benchmarkingowej, która jest opracowywana w oparciu o wyniki badań inwestorów i ocenę audytorów, gminy mogą wprowadzić niezbędne zmiany w procedurach i organizacji obsługi inwestorów oraz poznać własną pozycję w stosunku do innych gmin uczestniczących w programie. To właśnie raport benchmarkingowy wskazuje jak usprawnić obsługę inwestorów i jak stworzyć jeszcze lepsze warunki do inwestowania w gminie. Ponadto, dzięki udziałowi w wydarzeniach organizowanych w ramach każdej edycji programu m.in. spotkania warsztatowe czy doroczna gala finałowa „Gmina Fair Play”, gminy mają okazję do wymiany informacji, doświadczeń oraz nawiązania współpracy z innymi samorządami, które osiągają sukcesy na polu przyciągania inwestorów, a także z przedsiębiorcami - laureatami siostrzanego programu „Przedsiębiorstwo Fair Play”.

Uroczyste wręczenie nagród i certyfikatów odbyło się podczas gali 6 grudnia 2013 r. w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Konkurs organizowany jest przez Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym a afiliowany przy Krajowej Izbie Gospodarczej.

Niniejsze wydanie „Nad Osławą” przypada na okres świąteczno - noworoczny. Ten wyjątkowy czas w naturalny sposób inspirowało do czynienia bilansów i podsumowań. Z uwagi na samorządowy profil gazety, do oceny mijającego roku zaprosiliśmy na łamy „Nad Osławą” osoby, które uzyskały od mieszkańców Gminy Zagórz demokratyczne mandaty do reprezentowania naszej społeczności w wymiarze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym. Naszych rozmówców zapytaliśmy o: ich największe sukcesy w działalności publicznej w mijającym 2013 r, plany na najbliższe miesiące oraz czego chcieliby życzyć mieszkańcom Gminy Zagórz, Podkarpacia i Polski w 2014 roku...

**Elżbieta
Łukacijewska
- europoseł**

Niewątpliwie najważniejszym sukcesem mijającego roku w kontekście pracy mojej oraz moich kolegów w Parlamencie Europejskim jest obronienie kwot, które Polska wynegocjowała na lata 2014-2020. Otrzymamy 105,8 mld euro na rozwój polskiej gospodarki, rolnictwa, samorządów, regionów a więc również Zagórz. Przed nami wiele pracy aby optymalnie spożytkować unijne fundusze w nowej perspektywie finansowej. Należy jednak podkreślić, że nikt nigdy w historii Unii Europejskiej nie otrzymał tak dużych pieniędzy w ciągu siedmiu lat. Pieniądzy, które zapewnią naszym regionom stabilny rozwój oraz bezpieczeństwo. Ponadto, w ciągu dwóch najbliższych lat uruchomiony zostanie specjalny program gwarancji zatrud-

nienia dla ludzi młodych, w ramach którego już w przyszłym roku Polska otrzyma miliard złotych na walkę z bezrobociem wśród młodzieży. Do największych sukcesów mojej działalności publicznej w wymiarze lokalnym w mijającym roku z pewnością mogę zaliczyć pomoc w uzyskaniu blisko 4 mln zł. z rezerwy Premiera RP z przeznaczeniem na inwestycje dla Oddziału Neurologicznego sanockiego szpitala. Zależy mi na tym, aby chorzy z całego powiatu oraz powiatów przyległych leczyli się w godnych warunkach, a lekarze pracowali na najnowocześniejszym sprzęcie. Sukcesem zakończyła się również moja walka na rzecz realizacji sanockiej obwodnicy, która jest jednym z elementów zapewniających równomierny rozwój oraz dostęp do dróg ekspresowych nie tylko dla dużych miast. Dzięki obwodnicy mamy szansę, aby Sanok stał się prawdziwą stolicą Bieszczad na czym skorzysta również Zagórz. Bardzo cieszę się, z tego, że tylko w 2013 roku 20 młodych osób z Podkarpacia mogło skorzystać z ufundowanych przeze mnie staży w moim brukselskim biurze, w ramach których każdy stażysta otrzymał m.in. wsparcie finansowe w wysokości 1000 Euro. Dużym sukcesem okazała się również współorganizowana przeze mnie w Parlamencie Europejskim konferencja „Go

China”, której podstawowym założeniem była prezentacja chińskim przedsiębiorcom watorów inwestycyjnych wybranych regionów, w tym również Podkarpacia. Zainteresowanie jakim cieszył się nasz region, stwarza ogromne możliwości chociażby dla Zagórz, który jak wiemy ma bardzo dobre doświadczenia w tworzeniu odpowiednich warunków inwestycyjnych. W bieżącym roku często zapraszałam do Brukseli m.in. strażaków i członkinie Kół Gospodyń Wiejskich z naszego regionu. Starałam się ściśle współpracować z podkarpackimi samorządami wspierając projekty i inwestycje w tym również inwestycje z zakresu zabytków sakralnych.

Obecna kadencja Parlamentu dobiega końca. Już 25 maja 2014 odbędą się nowe wybory do Parlamentu Europejskiego. Jeśli mieszkańcy naszego regionu ponownie obdarzą mnie swym zaufaniem będę nadal wspierała: ludzi, przedsięwzięcia i inwestycje ważne dla rozwoju Podkarpacia.

Panu Burmistrzowi oraz Radzie Miasta i Gminy Zagórz życzę aby region nadal tak wspaniale się rozwijał. Mieszkańcom Gminy Zagórz, życzę spokojnych i radosnych Świąt Boże-

go Narodzenia oraz rodzinnej atmosfery przy wigilijnym stole. Mieszkańcom Podkarpacia życzę, abyśmy nie myśleli, że jesteśmy Polską „B”. Życzę realizacji inwestycji dzięki, którym powstaną miejsca pracy. Nam Polakom życzę, abyśmy mówili o sobie dobrze, abyśmy się wspierali jak inne narody, abyśmy częściej mieli uśmiech na twarzy.

Tomasz Poręba
- europoseł

Spośród wielu moich inicjatyw, które podejmowałem w tym roku za szczególny sukces uznaję przede wszystkim doprowa-

dzenie do pierwszej w historii Parlamentu Europejskiego debaty na temat Karpat, podczas której przekonywałem o konieczności utworzenia Strategii Karpackiej, jako szansy na rozwój całego regionu w tym również Podkarpacia. Z mojej inicjatywy odbyła się również debata w PE w obronie chrześcijan, których na całym świecie dotyczą prześladowania. W mijającym roku udało się także zorganizować staże w Parlamencie europejskim dla wielu młodych ludzi z Podkarpacia oraz liczne konkursy patriotyczno-historyczne, których dziesiątki laureatów odwiedziło Belgię. Na wycieczki do stolicy UE wyjeżdżali również zwycięzcy cieszącego się ogromnym zainteresowaniem Turnieju Dzikich Drużyn z Podkarpacia.

Moja praca w przyszłym roku będzie z całą pewnością kontynuacją moich dotychczasowych starań skoncentrowanych na tych zagadnieniach które decydują o rozwoju naszego regionu. Mam na myśli sprawę budowy drogi S -19, przywrócenie połączeń kolejowych na linii Zagórz - Łupków oraz działania na rzecz utworzenia Strategii Karpackiej.

Pragnę życzyć wszystkim, aby każdy z nas w swoim regionie i przy swoich rodzinach znajdował miejsce, w którym będzie mógł się rozwijać, realizować swoje marzenia i wychować dzieci, bez konieczności poszukiwania lepszego życia poza granicami ojczyzny. Jednocześnie życzę Państwu, aby zbliżające się Święta były czasem nadziei i radości z przychodzącego na świat Chrystusa.

Sławomir Miklicz
- radny Sejmiku Wojewódzkiego

Rok 2013 przyniósł wiele sukcesów w mojej samorządowej pracy. Wspólnie z samorządowcami gminnymi i powiatowymi udało się doprowadzić do końca wiele spraw. Przede wszystkim ukończona została inwestycja w Muzeum Historycznym i zostało zapewnione spokojne funkcjonowanie tej placówki przez

cały 2013 rok dzięki dotacji z Urzędu Marszałkowskiego, o którą wnioskowałem. Dużym sukcesem było również pozyskanie, wspólnym, skutecznym lobbieniem prowadzonym przez wiele osób, dotacji z rezerwy Premiera na przeniesienie oddziału neurologii ze starego szpitala w Sanoku. Warto tu nadmienić, że jest to jedyna taka dotacja w województwie.

Rok 2014 będzie dość trudny budżetowo. Na pierwszy plan na dzień dzisiejszy wysuwa się sprawa finansowania Muzeum Historycznego a także skuteczne dokończenie inwestycji drogowej Zagórz – Komańcza. Kluczowe będzie dopilnowanie, aby jak najwięcej zadań inwestycyjnych na lata 2014 – 2020 znalazło się na liście zadań kluczowych w nowym RPO, czyli nowym rozdaniu środków unijnych. I w tym zakresie liczę na skuteczną, dobrą współpracę z wszystkimi samorządowcami naszego powiatu.

Mieszkańcom gminy, województwa i Polski życzę przede wszystkim zdrowia i pomyślności. Chciałbym również życzyć dużo wyrozumiałości i spokojnego radosnego życia, bez nienawiści do drugiego człowieka. W naszym życiu codziennym jest zbyt duży deficyt zrozumienia drugiego człowieka i brak zwykłej ludzkiej życzliwości – życzę wszystkim aby to się zmieniło w 2014 roku. Nowy rok to także rok podejmowania decyzji wyborczych – wybory do europarlamentu i wybory samorządowe. Życzę mieszkańcom naszego regionu dobrych wyborów, aby wybrali po prostu najlepszych reprezentantów – dla dobra nas wszystkich.

Wacław Krawczyk
- wicestarosta sanocki

Wspólnie z radnymi powiatowymi: Pawłem Czechem, Stanisławem Falem oraz Markiem Szparą odczuwamy dużą satysfakcję z zakończenia remontu drogi powiatowej relacji Prusiek - Wysoczany w Morochowie, Mokrem i Wysoczanach. Inwestycja ta zrealizowana przy znaczącym wsparciu finansowym Gminy Zagórz zdecydowanie poprawiła komfort i bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego na wspomnianym odcinku. Czujemy ogromną radość z kontynuacji przeniesienia oddziału neurologicznego ze starego szpitala do nowego obiektu, jak również nowej szaty zewnętrznej szpitala. Jesteśmy dumni, że dyrektorem tej placówki która na przestrzeni kilku lat przechodzi tak duże przeobrażenia jest Adam Siembab - mieszkaniec naszej gminy, znakomity lekarz i menedżer.

U progu nowego roku odczuwamy niedosyt i niepokój z powodu braku porozumienia w kwestii dofinansowania kosztów działalności Muzeum Historycznego w Sanoku. Wspólnie ze wspomnianą wcześniej grupą radnych chcemy zrealizować przy pomocy burmistrza Ernesta Nowaka i miejscowych radnych zadania takie, jak: budowa mostu w Tarnawie Górnej, wykonanie projektu technicznego chodni-

ka dla pieszych w Porażu od szkoły w kierunku Zagórza oraz budowa chodnika w Tarnawie Górnej.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia oraz na Nowy 2014 rok wszystkim mieszkańcom Gminy Zagórz i Powiatu Sanockiego życzymy dużo zdrowia oraz wszelkiej pomyślności.

Tadeusz Pióro
- członek Zarządu Województwa Podkarpackiego

Od 2010 roku byłem Radnym Wojewódzkim, podczas 2,5 lat kadencji radnego zauważono moje ini-

cyjatywy, starania, wypowiedzi i postanowiono mi zaufać. Było to dla mnie naprawdę duże zaskoczenie, że moja dotychczasowa działalność również ta społeczna została zauważona i w maju 2013 r., otrzymałem propozycję zostania Członkiem Zarządu Województwa Podkarpackiego odpowiedzialnym za dwa Departamenty: Ochrony Środowiska, gdzie zakres spraw jest ogromny, poczynając od programów ochrony powietrza, na gospodarce ściekowej kończąc. W zakresie moich obowiązków jest również nadzór nad funkcjonowaniem Parków Krajobrazowych w Przemysłu i Krośnie. Drugim jest Departament Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, pod który podlega 15 szpitali oraz Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Rok 2014 jest początkiem nowej perspektywy finansowej. Chciałbym aby w ramach zrównoważonego rozwoju Województwa powiaty jasielski, krośnieński, brzozowski, sanocki, leski i bieszczadzki otrzymały duże środki w ramach RPO, co poprawiłoby infrastrukturę tych powiatów oraz bezpieczeństwo mieszkańców. Szczególnie zależy mi na środkach w ramach zgłaszanych projektów przez Związek Gmin Bieszczadzskich oraz Stowarzyszenie Dolina Błękitnego Sanu. Chciałbym, aby te środki przyczyniły się do tego aby ludziom na tych terenach żyło się łatwiej i lepiej. W dalszym ciągu będę podejmował działania, aby jak najwięcej środków trafiło na Ochronę Zdrowia w tym także dla szpitali powiatowych.

Niechaj miłość i moc płynąca z bełtejskiej szopy staną się udziałem nas wszystkich, a nadzieje i wiara towarzyszą nam każdego dnia. Mieszkańcom Gminy Zagórz, Podkarpacia i naszym przyjaciółom spoza regionu składam życzenia zdrowia, szczęścia, radości i miłości zatroskanej o dobro bliźniego.

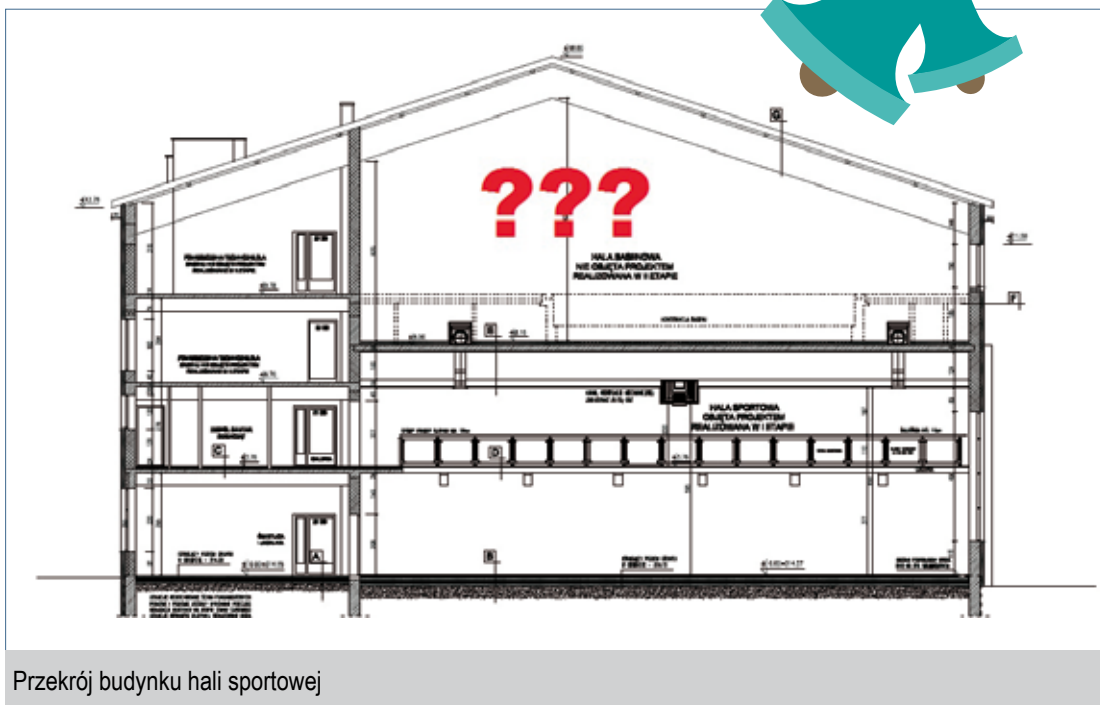
Co dalej z halą? Wyraź swoją opinię i wygraj atrakcyjne nagrody!

Na otwarciu hali sportowej w Nowym Zagórzcu zagórzanie czekał długi czas. Oddany do użytku 4 października 2011 roku obiekt dobrze służy lokalnej społeczności tętniąc życiem od rana do późnych godzin wieczornych. Zagórzcy samorządowcy przygotowując się do kolejnej unijnej perspektywy finansowej chcą opracować optymalną koncepcję zagospodarowania drugiej kondygnacji budynku, na której pierwotnie planowano urządzenie szkolnego basenu. Jak się okazuje jego realizacja w całej okazałości nie będzie możliwa z uwagi na zmiany projektu, które poczyniono w poprzedniej kadencji. Inne warianty są możliwe, dlatego też niniejszym inicjujemy społeczną debatę ponawiając tytułowe pytanie...

Skąd wziął się pomysł konsultacji społecznych akurat w tej sprawie? – *Od początku swej działalności samorządowej jestem gorącym zwolennikiem jak najszerszej partycypacji społeczeństwa w procesach decyzyjnych. To najlepsza droga do budowy społeczeństwa obywatelskiego. O słuszności takiego podejścia dodatkowo upewniają mnie doświadczenia szwajcarskie nabyte w trakcie projektu „Akademia Demokracji i Rozwoju” realizowanego wspólnie z partnerską gminą Villars-sur-Glâne. W Szwajcarii podobnie jak u nas funkcjonują organy samorządowe różnych szczebli, ale w wielu sprawach władze lokalne odwołują się bezpośrednio do obywateli – podkreśla burmistrz Zagórzca Ernest Nowak.*

Budowa zagórzkiej hali sportowej z basenem zaprojektowanym na jej piętrze została zainicjowana jeszcze za rządów burmistrza **Jacka Zajęca** jako element większego projektu pn. „Podkarpackie Centrum Szkolenia Skoczków Narciarskich”. W ramach tej koncepcji oprócz hali i basenu miała powstać jeszcze skocznia K-75. Niestety, wraz z opadającą falą „malyszomani” mały szanse na realizację śmiałych planów zagórzskich władz. Ostatecznie budowa skoczni nie wyszła poza etap projektowy, a hala z basenem utknęła na poziomie, który w budowlanym żargonie określa się mianem „stanu surowego otwartego”. Nowo wybrane władze gminy z burmistrzem Nowakiem, pokonując wiele trudności, we wrześniu 2011 r. oddały halę do użytku.

Przywołana tu historia obrazuje skalę wyzwań, które niesie dla samorządów budowa i eksploatacja dużych obiektów sporto-

Przekrój budynku hali sportowej

wych. Z tym większą rozważą należy planować zagospodarowanie drugiej kondygnacji zagórzkiej hali. Skoro nie może być tam basenu to co w zamian? Korty tenisowe? Kręgielnia? Kompleks rekreacyjno-zabawowy dla dzieci? Ściana wspinaczkowa?

Zapraszamy Państwa do wypełnie-

nia naszej ankiety i wysłania jej pod adres wskazany na blankiecie. Analogiczne formularze w formie cyfrowej można składać za pośrednictwem witryny www.zagorz.pl Wśród respondentów uczestniczących w anonsowanych tu konsultacjach społecznych pod koniec maja 2014r. rozlosowane zostaną atrakcyjne upominki (sprzęt elektroniczny i AGD).

Co dalej z halą? Wypełnij niniejszą ankietę i wygraj nagrody!*

Imię i Nazwisko

Adres

Telefon kontaktowy

Wiek

W pomieszczeniach nad halą sportową należy urządzić (wybierz jedną odpowiedź):

- ścianę wspinaczkową
- mini basen
- strefa zabaw dla dzieci
- gabinet odnowy biologicznej

- korty do squash'a
- gabinet odnowy biologicznej
- korty tenisowe

- mam inny pomysł (opisz go w kilku zdaniach)

- kręgielnia
- korty tenisowe

*Wypełnienie i wysłanie ankiety pod adres: Urząd Miasta i Gminy w Zagórz, 38 – 540 Zagórz, ul. 3 Maja 2 z dopiskiem „Co dalej z halą?” jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie, publikację i wykorzystywanie przekazanych danych przez Gminę Zagórz